

D ů v o d y:

Dle náhledu stěžovatelčina nebyl odvolací soud oprávněn, přezkoumávati usnesení prvního soudu ze dne 5. května 1924, kterým jí k podání nového odvolání byla udělena nová 14denní lhůta, při čemž se stěžovatelka odvolává na předpis Šu 462 odstavec druhý c. ř. s., z něhož plyne, že odvolací soud může sice přezkoumati usnesení prvního soudu vydaná před rozsudkem, nikoli však usnesení prvního soudu vydaná po rozsudku, nebyla-li — jak to platí o onom usnesení — rekusem napadena. Usnesení ze dne 5. května 1924 stalo se prý takto nezměnitelným, byť i odporovalo ustanovení Šu 464 c. ř. s., odvolací soud jest jím vázán, a jest odvolání, podané v nové čtrnáctidenní lhůtě podáno včas. Stížnost není opodstatněna. Nelze o tom pochybovati, že odvolací soud byl oprávněn podrobiti svému posudku ono usnesení. První soud protokolární odvolání žalované nevrátil ve smyslu Šu 85 c. ř. s. k napravení formální vady, nýbrž odmítl je pro formální vadu, a nařídil jí podání nového odvolání v nové lhůtě. Kdyby se byl zachoval dle Šu 85 c. ř. s., byla by neprodlužitelná (konečná) lhůta 14denní k podání odvolání (§ 404 c. ř. s.) došla prodloužení po rozumu druhého odstavce Šu 485 c. ř. s., ale stanovití novou lhůtu odvolací pro nové odvolání nebyl první soud oprávněn. Ostatně odvolací soud správně poukázal ve svém usnesení ku předpisu Šu 90 zákona o soudní organizaci, dle něhož se první soud měl zachovati. Usnesení prvního soudu neodpovídá zákonu, a, poněvadž odvolací soud jest povinen, jak z předpisu §§ 420 a násl. c. ř. s. vyplývá, zkoumati z moci úřední, zda při podání odvolání neprodlužitelná lhůta 14denní byla zachována, při čemž přirozeně musí se zabývati usneseními a úkony, spadajícími do doby po vydání rozsudku prvního soudu, a podrobiti je svému posudku, právem podle Šu 474 odstavec druhý c. ř. s. odmítl jako opožděné odvolání, které došlo na soud prvního soudu po uplynutí této lhůty, počítané ode dne doručení rozsudku k rukám žalované strany, jež do usnesení prvního soudu ze dne 5. května 1924 si nestěžovala.

Čís. 4107.

U místních drah nepotřebují přechody v rovině kolejí závor, není-li jich zřízení pro zvláštní místní poměry ministerstvem požadováno. Dráha jest ovšem i tu i bez nařízení dohlédacích úřadů povinna učiniti potřebná bezpečnostní opatření.

(Rozh. ze dne 2. září 1924, Rv I 284/24.)

Manželka žalobcova byla, přecházejíc koleje místní dráhy v nádražní třídě v K., zachycena vlakem a usmrcena. Žalobní nárok proti eráru nebyl ani soudem procesním, ani soudem odvolacím uznán co do důvodu po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ministerské nařízení ze dne 14. září 1854, čís. 238 ř. zák. nařizuje sice v §u 10 písm. d), by křižovatky drah s veřejnými cestami byly opatřeny závorami, ale zákon ze dne 31. prosince 1894, čís. 2 ř. zák. z roku 1895 ustanovuje v čl. 1, že u místních drah, jakou jest i dráha, o níž tu jde, lze upustiti od bezpečnostních opatření nařízených staršími předpisy, pokud jest to vzhledem ku zvláštním dopravním a provozovacím poměrům a jmenovitě ku předepsané rychlosti vlaků dle uznání ministerstva přípustno. Důsledně ustanovují dopravní předpisy vydané ministerstvem železnic pro místní dráhy, že přechody v rovině kolejí nepotřebují zábran, není-li jich zřízení pro zvláštní místní poměry ministerstvem požadováno. Jelikož v projednávaném případě ani při stavbě dráhy ani později zřízení zábran dohledacími úřady nařízeno nebylo, nelze přičítati železnici zavinění na úraz manželky žalobcovy podle §u 1311 obč. zák. pro přestoupení předpisu, vydaného za tím účelem, by podobným úrazům bylo zabráněno. Dlužno ovšem souhlasiti s dovolatelem, že dráha jest i bez nařízení dohlédacích úřadů povinna učiniti všechna potřebná bezpečnostní opatření a že ručí za jich opomenutí, ale žalobce neprokázal, že k uvarování nehod na kritické křižovatce bylo kromě předepsaných a zachovávaných opatření třeba také ještě zřízení závor. Poukazuje v té příčině pouze na úraz své manželky a zjištěnou značnou frekvenci. Úraz, který jest předmětem sporu, k takovému důkazu nestačí, neboť dle skutkových zjištění nižších soudů, které jsou nepošinutelným již základem rozhodnutí i dovolacího soudu, mohla manželka žalobcova při obyčejné pozornosti, kterou § 1297 obč. zák. ukládá každému za povinnost, slyšeti pískání přijíždějícího vlaku, vlak sám včas spatřiti a nechati jej před sebou přejeti, takže její úraz nemožno přičítati nedostatku zábran, nýbrž jen nedostatku její vlastní pozornosti. Že zjištěná frekvence na křižovatce sama o sobě nutnost zábran nedokazuje, plyne již ze srovnání s poměry ve velkých městech, kde při mnohem větších frekvencích jsou přechody pouličních drah volny. Že jiné zvláštní okolnosti závor vyžadovaly, žalobce netvrdí, a vzhledem k dlouholetému trvání křižovatky v nynějším stavu a svědectví přednosty provozu, že se jiné neštěstí na ní ještě nestalo, patrně nemůže ani tvrditi. Právem uznaly proto nižší soudy, že ostatní předepsaná a zachovávaná bezpečnostní opatření k odvrácení úrazů dostačí, zřízení závor není třeba a že nelze v jich nezřízení spatřovati zavinění dráhy.

Čís. 4108.

Zcizil-li příjemce bezelstně věc jemu omylem došlou, aniž se tím obohatil, nelze na něm ničeho požadovati.

(Rozh. ze dne 2. září 1924, Rv I 791/24.)

Zalovaná banka zaslala dne 23. ledna 1919 žalující bance šek na 513 K k inkasu u uherské poštovní spořitelny s výslovným podotknu-